

KS-23/00232

§ 49

Antagande av kollektivtrafikplan för 2023–2026

Bakgrund

Beredande tjänsteperson: Emma Lindfors

Kollektivtrafikmyndigheten önskar under mars månad att erhålla en plan över all trafik i kommunen och regionen som är allmän kollektivtrafik och beställs via Kollektivtrafikmyndigheten.

Kollektivtrafikplanen är inte enbart en beställning för ett visst trafikår utan planen kan liknas med en strategisk plan för en viss tidsrymd. Planen behandlar kort- och långsiktiga mål och åtgärder för 4 år framåt, men kan också ta upp beställningar för exempelvis tidtabellsskifte. Den kan även omfatta övergripande strategiska målsättningar för kollektivtrafiken som inte är knutna till specifika avtal.

Kollektivtrafikplanen 2023 - 2026 för Norsjö kommun är en revidering av planen 2022 - 2025.

Beslutsunderlag

Kollektivtrafikplan 2023-2026, aktbilaga
Allmänna utskottet 2023-02-28 § 34

Kommunstyrelsens beslut

- Kollektivtrafikplan 2023-2026 fastställs enligt bilaga.

Beslutet skickas till

Elin Andersson
Emma Lindfors
Kollektivtrafikmyndigheten

Kollektivtrafikplan 2023–2026

Dokumenttyp	Dokumentägare	Beslutsinstans	Giltig till
Plan	Kommunal utveckling	Kommunstyrelsen	2024-03-01
Upprättad av	Fastställd/uppriättad	Reviderad av	Senast reviderad
Emma Lindfors	2017	Emma Lindfors	2023-03-01
Dokumentet gäller för			

Innehållsförteckning

Inledning	2
<i>Kollektivtrafikmyndigheten</i>	2
<i>Trafikplikt – vad innebär det?</i>	2
<i>Allmänt om kollektivtrafikplaner</i>	2
<i>Samverkan och kostnadsfördelning mellan intressenter</i>	3
Nuläge	4
<i>Förutsättningar för kollektivtrafik i Norsjö kommun</i>	4
<i>Linjetrafik</i>	5
Stomlinjer genom Norsjö Kommun.....	6
Lokala linjer.....	6
Hållplatser och väntkurar.....	7
Norsjö Resecentrum.....	8
<i>Ringbilstrafik</i>	9
Ringbilslinjer.....	9
Omfattning ringbilar.....	10
<i>Skolan</i>	10
Skolskjuts allmänt.....	10
Skolskjutslinjer.....	10
<i>Färdtjänst</i>	11
Omfattning färdtjänst.....	11
<i>Riksfärdtjänst</i>	11
Omfattning riksfärdtjänst.....	11
<i>Gods</i>	11
Bussgods.....	11
<i>Tåg</i>	12
<i>Flyg</i>	12
<i>Kostnader för trafik</i>	12
Kostnader för linjetrafiken.....	12
Kostnader för Ringbil.....	12
Kostnad färdtjänst och Riksfärdtjänst.....	12
<i>Regler för trafik och övrig information</i>	13
Skolskjutsbestämmelser.....	13
Skolorter och skoltider för respektive årskurs.....	13
Mål	14
<i>Trafikpolitiska mål och ambitioner</i>	14
<i>Trafiksäkerhet</i>	15
<i>Miljö</i>	15
Åtgärder	16
<i>Förändringar och information gällande trafik inför trafikår 2022–2023</i>	16
<i>Information gällande trafik inför trafikår 2024</i>	16
<i>Hållplatser</i>	Fel! Bokmärket är inte definierat.

Inledning

Kollektivtrafikmyndigheten

Region Västerbotten är kollektivtrafikmyndighet i Västerbottens län. Det innebär att Region Västerbotten har det juridiska och ekonomiska ansvaret för den samhällsbetalda regionala kollektivtrafiken.

Myndigheten ansvarar för att regelbundet anta och vid behov revidera ett regionalt trafikförsörjningsprogram. Programmet är en strategisk plan för kollektivtrafiken i länet.

Kollektivtrafikmyndigheten planerar den regionala kollektivtrafiken i Västerbotten på en övergripande nivå och tar beslut om vilken trafik som ska upphandlas. Dessutom samordnar myndigheten kollektivtrafiken med annan samhällsplanering och regional planering med syftet är att öka förutsättningarna för ett hållbart resande.

Kollektivtrafikmyndigheten beslutar om så kallad allmän trafikplikt och efter det kan trafiken upphandlas. Kollektivtrafikmyndigheten får överlämna befogenheter att ingå avtal för trafik i länet/regionen till ett bolag och/eller en kommun. Länstrafiken i Västerbotten AB är det bolag som har dessa befogenheter i länet. Länstrafiken gör de flesta upphandlingar och svarar också för att kollektivtrafiken bedrivs enligt avtal. Länstrafiken informerar om och marknadsför även trafiken.

Trafikplikt – vad innebär det?

Med allmän trafikplikt menas enligt EU-förordningen (1370/2007) om kollektivtrafik, de krav som behörig myndighet definierar eller fastställer för att sörja för kollektivtrafik av allmänt intresse som ett kollektivtrafikföretag inte skulle ha något eget kommersiellt intresse av att bedriva utan att få ersättning eller åtminstone inte i samma omfattning eller på samma villkor.

Beslut om trafikplikt blir ett strategiskt verktyg för att utveckla kollektivtrafiken i enlighet med nya kollektivtrafiklagen, branschens mål att fördubbla kollektivtrafikens marknadsandel och den gemensamma visionen om kollektivtrafiken som en självklar del av resandet i ett hållbart samhälle.

Den allmänna trafikplikten ska gå att härleda ur det regionala trafikförsörjningsprogrammet.

Allmänt om kollektivtrafikplaner

Kommunerna och Region Västerbotten tar årligen fram en kollektivtrafikplan och lämnar in den till kollektivtrafikmyndigheten.

En kollektivtrafikplan behandlar den del av all trafik i kommunen/Region Västerbotten som är allmän kollektivtrafik och beställs via kollektivtrafikmyndigheten. Kollektivtrafikplanen är inte bara en beställning för ett visst trafikår. Planen kan liknas med en strategisk plan för en viss tidsperiod. Den behandlar både kort- och långsiktiga

mål och åtgärder. Planen behandlar minst tre år, men kan också innehålla beställning för skolstart och tidtabellskifte. Kan omfatta även riktigt långsiktiga planer för kollektivtrafiken som inte har att göra med enskilda avtal.

Kommunerna kan välja att ta fram en trafikplan som handlar om fler eller om alla trafikfrågor, i så fall ingår den allmänna kollektivtrafiken i trafikplanen.

Nyttor med regelbundna kollektivtrafikplaner är:

- Kontinuitet och systematik i kommunens/Region Västerbottens egen kollektivtrafik- och samhällsplanering. Bra för kollektivtrafiken både i kommunen och i regionen.
- Ett sätt att samråda med myndighet, länstrafikbolag och Region om trafikbeställningar och om kollektivtrafikens infrastruktur.
- Förankring hos kommun- och regionpolitiker
- Transparens inför invånarna och andra som berörs.
- Dokumentation av kommunens/Region Västerbottens avsikter och ambitioner med kollektivtrafiken

Grunduppbyggnaden är nuläge, mål och åtgärder. Trafikbeställningen ingår i åtgärder. Trafikbeställningsdelens uppgift är att hålla myndigheten, Länstrafiken och invånare uppdaterade om kommunens/Region Västerbottens syn på vilken trafik som ska upphandlas och om önskade ändringar i trafikeringen inom ramen för befintliga avtal. Beroende på hur kommunen/Region Västerbotten ligger till med upphandlingar och avtal så kan "trafikbeställningsdelen" se lite olika ut.

Kollektivtrafikplaner lämnas in senast i mars varje år för att initiera upphandlingsprocesser och för att ge input till skolstart och tidtabellsskifte, budgetering och regionalt trafikförsörjningsprogram.

Samverkan och kostnadsfördelning mellan intressenter

Region Västerbotten skall svara för nettokostnaden för linjetrafik med huvudsaklig trafikuppgift mellan kommuncentra s.k. stomlinjer.

Kommunerna skall svara för nettokostnaden för linjetrafik och avropsstyrd kompletteringstrafik (ringbil) inom den egna kommunens gränser samt färdtjänst och skolskjuts. Viss trafik över kommungräns kan även räknas som inomkommunal trafik och bekostas av berörda kommuner. Kommunen har också ansvar över hållplatser och kurar.

Samverkan i trafikplaneringsärenden med grannkommunerna och Region Västerbotten är en förutsättning för en effektiv kollektivtrafik. Kommunen har under senaste året reagerat kraftigt över den bristande vilja som Region Västerbottens visat och som innebär att man inte tar hänsyn till de trafikbehov som kommunen har via de stomlinjer som passerar genom kommunen. Ett tydligt bevis på att det finns betydligt mer att önska när det gäller samverkan och god trafikplanering. Kommunen belastas därmed med ökade kostnader.

Nuläge

Förutsättningar för kollektivtrafik i Norsjö kommun

Norsjö kommun hade den 1 januari 2022 3 964 innevånare. Bastuträsk är med drygt 420 invånare den i övrigt största tätorten. I och nära byarna Norsjövallen, Risliden och Bjurträsk bor 100–200 personer och 60–120 personer bor i byarna Kvarnåsen, Svansele, Gumboda och Åmliden. Serviceutbudet är i huvudsak koncentrerat till kommuncentret Norsjö. I byarna Bastuträsk och Kusfors finns dagligvarubutik och även bensinmack. I Norsjövallen finns en obemannad bensinmack och i Kvarnåsen en dieselpump.

En stor del av kommunens arbetsställen är lokaliserade i centralorten. I Bastuträsk finns ett charkuteri med ca 15 anställda, ett skogsföretag med ca 15-20 säsongsanställda och ytterligare ett antal mindre företag där flera är i åkeri- och entreprenadbranschen. I Kvarnåsen finns bl.a två träföretag och ett verkstadsföretag med sammanlagt ca 40 anställda. I husbyggnadsföretaget i Bjurträsk finns ca 30 anställda.

Kollektivtrafiken bygger i hög grad på stomlinjetrafiken till angränsade kommuncentra Skellefteå och Lycksele. Viss trafik även med Malå med även en lokal linje. Arbetspendling och resor för gymnasieelever från och till centralorten Norsjö är möjlig både till Skellefteå och Lycksele. *(möjlig för dem som bor längs stomlinje och arbetar i centrala Skellefteå respektive Lycksele)*

Totalt studerar 40–50 ungdomar från varje årskull på gymnasium i Skellefteå och Lycksele. Norsjö gymnasium med nationella program har upphört och kvar finns SFI och vuxenutbildning i gymnasiets lokaler. Eventuell uppstart av vissa teoretiska program hösten 2023. De elever som väljer dessa möjligheter läser på distans mot Skellefteå årskurs 1. Även uppstart för lärlingsplatser inom yrkesprogram på distans mot Skellefteå.

Många elever väljer att bosätta sig på studieorterna efter första gymnasieåret. Dagligt resandeunderlag till skolorna för gymnasieeleverna bedöms till ca 70 personer.

Den lokala trafiken är i hög grad anpassad till de två skolorna i Norsjö och Bastuträsk. För läsåret 2022-2023 har ca 185 skolbarn skolskjuts i någon form. De flesta åker med linjetrafiken men förhållandevis många åker även med upphandlad skolskjuts vissa sträckor. Detta innebär att trafiken är koncentrerad till skolperioden och att resande övrig tid i viss mån är hänvisad till ringbil. Idag är arbetspendling möjlig in till kommuncentret från Bastuträsk.

Bastuträsk med sin järnvägsstation är ett viktigt nav för längre resor med nattåg. Norrtågs satsning på daglig trafik Luleå – Umeå gav initialt nya möjligheter med dagsresor och jobbpendling till Umeå. När tidtabellerna ändrades försämrades dock dessa möjligheter. Anslutningstrafik från och till kommuncentret sker både som linjelagd trafik med buss och med ringbil. Det finns inte anslutningstrafik till alla avgångar utan är främst anpassad till norrgående tåg.

Arbetspendling med buss nyttjar ett mindre antal människor men potentialen borde vara betydligt större främst nu i samband med etableringen av Northvolt i Skellefteå. Det ökade drivmedelspriserna kan även komma att påverka hur man väljer att färdas till och från sin arbetsplats. Det är av stor vikt att kollektivtrafiken fungerar för att kunna attrahera ny arbetskraft till vår region.

Serviceresor till affärer, vårdinrättningar och liknande är nästan försumbart. Trafikutbudet är inte anpassat för den typen av behov. Ett visst behov av transporter borde finnas för framför allt äldre människor bosatta i byar. Ringbil finns från många byar som inte har busstrafik men nyttjas i liten grad.

Scenarioanalys

Norsjö Kommun har med hjälp av externa konsulter tagit fram en scenarioanalys med anledning av de stora investeringarna som sker i norra Sverige främst Northvolt i grannkommunen Skellefteå. Norsjö Kommun är en liten kommun med begränsade resurser och scenarioanalysen ska hjälpa kommunen att prioritera.

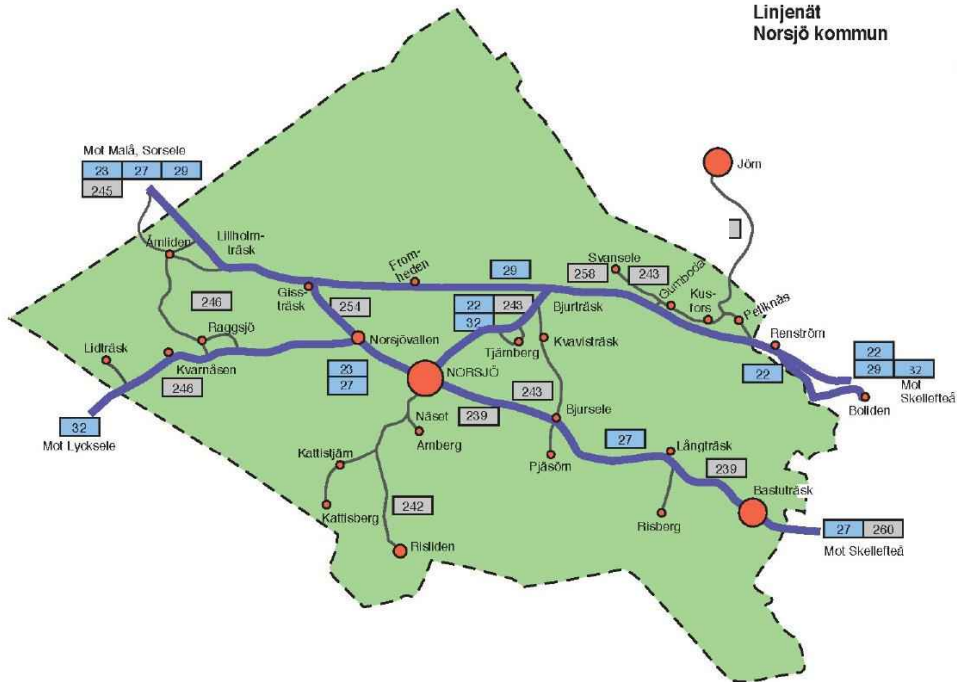
I scenarioanalysen har två strategiskt viktiga platser pekats ut, Bastuträsk och Pärlandsbyarna. De ligger inom pendlingsavstånd till Skellefteå.

Mycket talar för att utfallet under kommande period kommer att vara av stor betydelse för att bryta den historiska trenden med en minskade befolkning i kommunen. Analysen visar att under de 5 kommande åren ska näringslivet i kommunen investera 1,8 miljarder som i sin tur genererar 75 - 100 nya arbetstillfällen och detta i kombination med omfattande pensionsavgångar.

Fler personer måste vilja och kunna bo i kommunen och därför behöver kommunen redan nu bli bättre rustade för att bli fler invånare. Det ställer krav på att utökade pendlingsmöjligheter i riktning mot framför allt Skellefteå. Dels för utpendling till Northvolt och andra företag i Skellefteå men även för de invånare som arbetar i någon av gruvorna efter väg 370. Cirka en fjärdedel av arbetsföra invånare i Norsjö arbetar för New Boliden eller för underentreprenör. Ökad efterfrågan på tågtransporter. Möjlighet till persontrafik på Skelleftebanan. Idag ser vi i stället ett svagt kollektivtrafikutbud som försämras i stället för att utökas.

Linjetrafik

Lokala linjer benämnda med 3 siffror och stomlinjer mellan kommuncentra benämnda med 2 siffror framgår av följande karta.

Stomlinjer genom Norsjö Kommun

Stomlinjer som trafikerar Norsjö kommun men administreras via Region Västerbotten.

Linje	Sträckning	Antal turer per dag	Avtal t.o.m.	Avtalsnr:
22	Norsjö-Renström-Skellefteå En tur går Norsjö – Bastuträsk - Skellefteå	M-F 2 dubbelturer	2025-12-06	357
23	Malå-Norsjö	M-F 1 dubbeltur L-S 1 dubbeltur	2029-12-08	415
27	Malå-Norsjö-Skellefteå Ena turen via Bastuträsk andra turen via Renström	M-F 1 dubbeltur	2029-12-08	416
29	Sorsele – Skellefteå	M-F 1 dubbeltur	2029-12-08	416
32	Lycksele-Norsjö-Skellefteå	M-F 3 dubbelturer L-S 1 dubbeltur	Temporärt avtal nytt avtal från 2023-10-01 till 2031-12-13	409 Nytt 435

Lokala linjer

Linje	Sträckning	Antal turer per dag	Avtal t.o.m.	Ek. ansvar
239	Norsjö - Bastuträsk	M-F 4 dubbelturer + 1 enkel, M-F skollov 2 dubbelturer.	2028-12-08	Norsjö
242	Risliden - Arnberg - Norsjö	M, Ti, To, F 3 dubbelturer O 2 dubbelturer skoltid	2024-12-31 Förstudie inför upphandling är påbörjad	Norsjö
243	Tjärnliden-Måggliden-Norsjö	M-F 1 dubbeltur skoltid	2024-12-31 Förstudie inför	Norsjö

			upphandling är påbörjad	
244	Norsjö – Gumboda/Kusfors	M, Ti, To, F 1 dubbeltur skoltid	2024-12-31 Förstudie inför upphandling är påbörjad	Norsjö
245	Malå- Åmliden - Norsjö	M-F 1 dubbeltur skoltid	2024-12-31 Förstudie inför upphandling är påbörjad	Norsjö & Malå
246	Kvarnåsen – Norsjö 2 enkelturer via Åmliden skoltid 1 enkeltur icke skoltid	M, Ti, To, F 3 dubbelturer O 2 dubbelturer skoltid M-F enkeltur icke skoltid	2024-12-31 Förstudie inför upphandling är påbörjad	Norsjö
254	Gissträsk - Norsjö	M-F 1 dubbeltur. Ej under sommarlov	2028-12-08	Norsjö
258	Svanssele - Kusfors – Renström	M-F 1 dubbeltur skoltid	2028-12-08	Norsjö
260	Bastuträsk – Skellefteå	M-F 3 dubbelturer L-S 2 dubbelturer Skollov 2 dubbeltur M-F	2029-12-31	Norsjö & Skeå

Hållplatser och väntkurar

Önskemål om hållplatser framförs till kommunens trafikansvariga. Kommunen underhåller och finansierar nya hållplatser i den inomkommunala trafiken. Där hållplatser även nyttjas av stomlinjer föreligger ett delat ansvar med Region Västerbotten. Kommunen har ett beställansvar.

Under hösten 2022 har alla hållplatser inom kommunens genomgått en översyn. En underhållsplan håller på att tas fram och ska vara klar under 2023.

Väg nr	Ort	Åtgärder
365	Kvarnåsen glaskur	
365	Norsjövallen glaskur	
370	Rengård 2 st	Varav en är ny 2021
842	Bjurträsk	
11 900	Bjurträsk 2 st. glaskurar	En ska flyttas till platsen bredvid återvinningen. Ev. under våren 2023. Avvaktar beslut från Trafikverket om det blir några åtgärder.
Lillholmträsk	Väg in till byn	Flyttat till Kvammaren 2020
1011	Kvammarn	Ny 2020
1005	Åmliden glaskur	
785	Risliden 3 st.	
791	Bjursele vid Forsbergs	
791	Bjursele vid sågen	
791	Heden, nedre sidan vägen	
791	Svartlundskorsningen	

791	Bergetvägskalet	
791	Kläppen	
791	Infarten till Bastuträsk by	
791	Bastuträsk vägsk Vindelvägen	
841	Infarten mot Långträsk	Utbytt 2020
846	Rålund vägskälet	
846	Svansele vid lekparken	Ny 2021
846	Kusfors	Ny 2021
11 733	Gårdkläppen	
1009	Raggsjö	Ev. flyttas
Raggsjö	I byn (vid Byalokalen)	
1033	Ulriksdal	
842	Norsjö Kusforsvägen	
791	Norsjö Prästgränd glaskur	
791	Norsjö vägsk Kronan glaskur	
791	Norsjö vid Vårdcentralen glaskur	
11 510	Bastutjärn vägsk Kvavisträsk	
842	Bastutjärn	
791	Holktjärn (vid Skarins)	Borttagen 2022
Mensträsk	I byn	Borttagen 2022

Norsjö Resecentrum

Drift av bussgodsklokalen i Norsjö upphandlas av Länstrafiken i Västerbotten och dess huvudsakliga uppgifter är trafikupplysning, biljettförsäljning och godsförmedling.

Norsjö Resecentrum invigdes i början på januari 2017. Anläggningen har byggts för att vara trafiksäker och är tillgänglighetsanpassad med bland annat markvärme vid bussrefugerna. Väntsalen är placerad i mitten av byggnaden och är genomgående vilket innebär att alla resenärer passerar via vänthallen där informationstavlor finns. Bussgodshuset har sina lokaler intill vilket gör att biljettförsäljning också kan ges från väntsalen. I den andra delen av byggnaden är grillrestaurang inrymd vilket också skapar ett mervärde för bussresenärer. Vid en angränsande yta en kort bit från terminalen finns långtidsparkering med motorvärmare.

I Bastuträsk utgör järnvägsstationen ett viktigt nav även för linjetrafik.

Ringbilstrafik

Ringbilstrafiken är beställningsstyrd kompletteringstrafik. Målsättningen med ringbilstrafik är att människor som bor i glesbygd och inte har tillgång till linjelagd trafik skall ha möjlighet till samma samhällsservice som övriga invånare. Ringbil kan i de flesta fall beställas upp till tre dagar per vecka och är lagd i tidtabell. Mellan Norsjö och Bastuträsk finns dagliga turer.

Beställning görs hos Länstrafiken, Reseservice. Ett smidigare system för att göra ringbilarna mera tillgängliga behöver Regionen prioritera.

Ringbilslinjer

Följande ringbilslinjer finns inom Norsjö kommun:

Linje nr	Sträcka	Trafikeringsdgr	Åtgärder	Ant resande 2020	Ant resande 2021	Ant resande 2022
R 500	Risliden - Norsjö	M O F under skolornas lov				1
R 501	Granbergsliden - Rörträsk - Petikträsk - Svansle. Anslutning linje 32	M O F			1	
R 502	Dragnäs - Finnberg - Mensträsk - Norsjö	M O F				
R 504	Boliden - Norsjö	F				
R 505	Åsen - Braxträsk - Holmträsk - Vikborg - Lövlund Anslutning linje 239, 27	M O F				
R 506	Vikborg - Holmträsk - Braxträsk - Åsen - Kedträskbron Anslutning linje 32	M O F				
R 507	Risberg - Väg 791/841 Anslutning linje 239, 27	M O F under skolornas lov				
R 508	Holktjärn - Berget - Norsjö	M O F under skolornas lov				
R 509	Norrby - Storliden - Norsjö	M O F				
R 510	Lidträsk - Granliden/Kvarnåsen Anslutning linje 246 och 32	M O F under skolornas lov Granliden M O F helår				
R 511	Norsjöskolan - Finnäs - Björknäs - Åliden - Arnberg - Nsö Skoltid Ny stäckning från 2021-12-12	M O F			4	149
R 512	Nyberg - Kattisberg - Norsjö	M O F				
R 513	Kvarnåsen - Åmliden - Gissträsk - Norsjö	M O F under skolornas lov				1
R 514	Sunnanå - Mörttjärn - Renström Anslutning linje 22	M O F				
R 515	Nedre Båtfors - Renström - Övre Båtfors - Boliden. Anslutning linje 204/205	M O F			50	147
R 516	Kvammarn - Kvammarnäs - Norsjövallen Anslutning linje 32	M O F				

R 517	Maursele - Nicknoret - Mensträsk - Finnleden - Ö Höggulla - Bjurfors - Bjurträsk Anslutning linje 32	M O F				
R 518	Bjursele - Kvavisträsk – Bastutjärn Anslutning linje 32	M O F under skolornas lov				
R 519	Bastuträsk - Norsjö. Till och från tågankomst/avgång Bastuträsk	M-F 8 enkelresor L 8 enkelresor S 8 enkelresor		969	932	880
R 520	Norsjö - Hemmingen - Rönnfälla - Norsjö Indragen efter 2021-12-31	M O F		94	134	-
R 521	Bastuträsk - Fisktjärnleden - Röjnoret - Bastuträsk	M O F				
R 710	Bastuträsk - Boliden Anslutning linje 205	M O F		5		1
R 758	Petikträsk - Svansele - Kedträskbron - Kusfors - Renström. Anslutning linje 32/258	M-F under skollov Petikträsk- Svansele även skoldagar				
R 788	Tjärnbäck - Brinken - Åmliden (Norsjö) Anslutning linje 245	M O F		255	215	145

Omfattning ringbilar

	2019	2020	2021	2022
Antal transporter	893 st	728 st	816 st	821 st
Antal passagerare:	1681 pers	1293 pers	1339 pers	1324 pers
Antal km:	49 997 km	35 573 km	37 472 km	38 502 km

Skolan

Skolskjuts allmänt

Kommunen är enligt skollagen skyldig att anordna kostnadsfri skolskjuts för grundskolans elever om det behövs med hänsyn till färdvägens längd, trafikförhållanden, funktionshinder hos en elev eller någon annan särskild omständighet. Även förskoleklassens elever omfattas av dessa bestämmelser. Vid annan särskild omständighet som kan föranleda behov av skolskjuts sker prövning i varje enskilt fall.

Skolskjutslinjer

Norsjö kommun har upphandlat upphandlade skolskjutslinjer med trafikstart augusti 2019. Fyrårigt avtal är tecknat för följande linjer:

- Granström - Braxträsk – Bastuträsk
- Mensträsk - Finnberg - Fromheden – Norsjö
- Storklinten-Hemmingen-Björknäs-Norsjö
- Storliden – Norrby – (Tjärnleden) - Norsjö
- Petikträsk – Svanfors – Rålund – Norsjö
- Avropstyrd transport med specialfordon

Nytt avtal från 2023-08-01 till 2026-07-31

- Granström-Bastuträsk-Holmträsk-Bastuträsk

- (Mensträsk)-(Finnäs)-Storliden-Norsjö
- Storklinten-Hemmingen-Norsjö
- Petikträsk-Svanfors-Rålund-Norsjöskolan
- Norsjöskolan-(Svanskele)-Rengård-Båtfors
- Avropstyrd transport med specialfordon

Färdtjänst

Färdtjänsten är till för personer som på grund av funktionshinder, som inte endast är tillfälligt, har väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand eller att resa med allmänna kommunikationsmedel. Syftet med färdtjänsten är att alla skall ha möjlighet att färdas kollektivt, även om man exempelvis har ett funktionshinder. Färdtjänst ges som insats enligt 7 § Lag om färdtjänst.

Behörig är den som är folkbokförd i kommunen.

Färdtjänst utgår inte för resor som annan huvudman ansvarar för.

2022-01-01 tecknade Norsjö Kommun avtal med Länstrafikens gemensamma beställningscentral för serviceresor.

Den färdtjänstberättigade betalar kollektivtrafiktaxa + 25 kr.

Omfattning färdtjänst

	2019	2020	2021	2022
Antal färdtjänst-berättigade:	98 pers	119 pers	122 pers	92 pers
Totalt som rest:	104 pers	57 pers	79 pers	79 pers
Antal enkelresor:	2621 st	1019 st	1379 st	1947 st

Riksfärdtjänst

Riksfärdtjänst ges till personer som till följd av ett stort och varaktigt funktionshinder måste resa på ett särskilt kostsamt sätt. Som grund för riksfärdtjänst gäller "Lag om riksfärdtjänst" 5§ (1997:735).

Resan skall göras inom Sverige och får i sin helhet inte ske inom kommunens färdtjänstområde. Ansökan om färdtjänst/riksfärdtjänst skall ske till kommunens färdtjänsthandläggare. Ny ansökan måste lämnas in 14 dagar innan varje enskilt resetillfälle.

Omfattning riksfärdtjänst

	2019	2020	2021	2022
Antal enkelresor:	376 st	144 st	196 st	259 st
Antal som rest:	32 pers	22 pers	27 pers	32 pers

Gods

Bussgoods

Ett antal kommersiella godslinjer trafikerar Norsjö. Även bussgoods är en viktig aktör för servicen. Resecentrum i Norsjö har en viktig roll som godsterminal både för inkommande och utgående gods. Enda möjligheten för en del byar att erhålla gods är

via det lokala linjetrafiknätet. Även ringbil kan i vissa fall nyttjas för utkörning av gods.

Hemsändningsverksamhet

Hemsändning bedrevs under 2018 från butikerna i Norsjövallen och Kusfors med företrädesvis egen utkörning från butikerna. Verksamheten i Kusfors är mycket begränsad och Norsjövallens butik upphörde 2018. 2019 startade en obemannad butik i Norsjövallen men som nu är nedlagd.

Kommunen erhåller statsbidrag för 50% av kostnaden. Ersättning till butikerna är 200 kr per försändelse.

	2018	2019	2020	2021	2022
Antal försändelser:	597	166	301	487	213
Total kostnad:	119 400	33 200	60 200	97 400	42 600
Kommunal kostnad:	59 000	11 660	30 100	48 700	21 300

Tåg

Bastuträsk är den järnvägsstation som finns i kommunen. Två s.k. nattåg trafikerar övre Norrland för längre resor. Norrtåg trafikerar bland annat sträckan Umeå – Luleå med två dubbelturer under vardagar och helger.

Flyg

Närmaste flygplatser är Falmark (Skellefteå), Lycksele och Arvidsjaur. Inga direktanpassade anslutningsmöjligheter finns för närvarande, även om det till vissa avgångar med en viss väntan kan fungera med stomlinjetrafiken till Skellefteå och Lycksele.

Kostnader för trafik

Kostnader för linjetrafiken

Norsjö kommun ansvarar för den beställda linjetrafiken hos Kollektivtrafikmyndigheten. Budgeterade kostnader för år 2022 uppgår till 6 362 tkr. Utfallet för den beställda trafiken blev ca 700 tkr högre än budget. Avvikelsen mot budget beror främst justering av indexutveckling i trafikavtalen.

Budget för den beställda linjetrafiken år 2023 uppgår till 7005 tkr. Om kostnader för hållplatser och väntsal på Resecentrum inkluderas uppgår den totala budgeten till 7 198 tkr för 2023.

Kostnader för Ringbil

2018	2019	2020	2021	2022
272 887 kr	819 428 kr	607 923 kr	685 006 kr	788 012 kr

Kostnad färdtjänst och Riksfärdtjänst

2018	2019	2020	2021	2022
867 000 kr	985 350 kr	332 535 kr	472 100 kr	1 122 164 kr

Regler för trafik och övrig information

Skolskjutsbestämmelser

Skolskjutsar anordnas efter de vägar kommunen bestämmer. Efter dessa vägar anges påstigningsplatser, där skolskjutsen skall hämta upp eleverna. Skolskjuts är kostnadsfri för alla elever till sin upptagningskola under förutsättning att gällande avståndsgränser uppfylls. Väljer eleven/föräldrarna annan skola får föräldrarna själva betala eventuell merkostnad.

Fri skolskjuts beviljas elev i grundskola (från en påstigningsplats i anslutning till) den bostad där eleven är bosatt till anvisad skola enligt antagna avstånd (se bilaga ”Skolskjutsverksamheten för förskoleklass och grundskola inom Norsjö kommun”).

Avståndsregler

Förskoleklass och årskurs 1-5 > 2 km

Årskurs 6-9 > 3 km

På- och avstigningsplats kan utses upp till 2 kilometer från hemmet.

Efter särskild prövning kan transport eller ersättning också beviljas för skjuts till fastställd hållplats om avståndet understiger utsatta avstånd.

När en mindre by har avstånd med små avvikelser från avståndsgränserna, bör samtliga elever i byn omfattas av samma skolskjutsförmån.

Skolorter och skoltider för respektive årskurs

I kommunen finns skola i Bastuträsk från förskoleklass till och med årskurs 5. I Norsjö finns skola från förskoleklass till och med årskurs 9. Gymnasiet nationella program är nedlagd men språkintröduktion, SFI och vuxenutbildning finns i lokalerna i Norsjö. Grundskolans schema:

Norsjöskolan

Årskurs	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
F	8:10-13:10	8:10-13:10	8:10-13:10	8:10-13:10	8:10-13:10
1-2	8:10-13:15	8:10-13:15	8:10-14:10	8:10-13:15	8:10-13:15
3	8:10-13:15	8:10-13:15	8:10-14:50	8:10-13:15	8:10-13:15
4	8:10-13:15	8:10-14:50	8:10-14:50	8:10-13:15	8:10-13:15
5	8:10-13:20	8:10-14:50	8:10-14:50	8:10-14:50	8:10-13:20
6	8:10-14:50	8:10-14:50	8:10-14:50	8:10-14:50	8:10-13:20
7	8:10-14:50	8:10-14:50	8:10-14:50	8:10-14:50	8:10-14:50
8-9	8:10-14:50	8:10-14:50	8:10-14:50	8:10-14:50	8:10-14:50

Bastuträsk skola

Årskurs	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
F	8:10-13:20	8:10-13:20	8:10-13:20	8:10-13:20	8:10-13:20
1-2	8:10-13:20	8:10-13:20	8:10-13:20	8:10-13:15	8:10-13:20
3	8:10-13:30	8:10-14:50	8:10-14:50	8:10-13:20	8:10-13:20
4-5	8:10-13:20	8:10-14:50	8:10-14:50	8:10-13:20	8:10-13:20

Mål

Trafikpolitiska mål och ambitioner

Kommunens trafikplanering syftar till att trygga de fast boendes trafikservice och att minska miljöbelastningen.

Målsättningen är att de flesta medborgare skall ha tillgång till minst tre resmöjligheter per vecka till närmaste serviceort. I de områden som inte trafikeras med linjetrafik sker trafikservicen med ringbil.

Antalet bussturer per dag och antal trafikeringsdagar per vecka får bedömas mot behovet. En dubbeltur per dag, fem dagar per vecka, utgör grundnivå. Ett större antal turer måste bedömas mot behovet och resandeunderlaget.

Ringbilstrafiken bör ge möjlighet till tre dubbelturer per vecka till serviceort och anslutningar till övrig linjetrafik.

Viss arbetspendling till centralortens arbetsplatser från vissa byar är möjligt samt vissa angränsande kommuncentra.

Gymnasieelever bör ha möjlighet att dagligen pendla till och från Skellefteå och Lycksele.

För övriga trafikuppgifter som skolskjutsar till skolorter inom kommunen, färdtjänst samt godstransporter är målsättningen att i största möjliga utsträckning trafikmässigt samordna dessa med linjetrafiken. På grund av ett minskat antal barn i vissa mindre byar måste linjetrafiken anpassas till resandeutvecklingen. Vissa linjer har därför upphört de senaste åren och ersatts med skolskjutstrafik.

Kommunens ambition är att järnvägsstationen i Bastuträsk även fortsättningsvis skall vara en viktig knutpunkt för tågtrafiken i regionen. Tågtrafiken är dels viktig för det befintliga näringslivet men även för besöksnäringen. Det är därför av största vikt att anslutningstrafik till och från Bastuträsk är anpassad till tågtiderna och att tågoperatörer angör stationen i Bastuträsk.

Näringslivet i Västerbotten gör miljardinvesteringar i hållbar produktionen, närmast har vi Northvolt i Skellefteå och Boliden AB som är verksam i Norsjö kommun, dessa satsningar kommer att kräva en inflyttning till vår region för att klara industrins

kompetensbehov. Norsjö kommun har stora möjligheter att bidra genom goda livsmiljöer och hållbara transporter via tåg genom Bastuträsk terminalen. Det är av stor vikt att persontrafiken fungerar för att kunna attrahera ny arbetskraft till vår region.

Kollektivtrafiken måste även stödja den expansion som sker inom näringslivet i Norsjö kommun och underlätta kompetensförsörjning i både företag och offentlig sektor.

Trafiksäkerhet

Aktuell trafik ska karaktäriseras av en hög nivå på trafiksäkerhet. Upphandlare och beställare av trafik har att förhålla sig till följande punkter:

- Trafikregler ska naturligtvis hållas och högsta tillåtna hastighet ska inte överskridas, men chaufförer ska också vinnlägga sig om att framföra fordonen på ett mjukt och behagligt sätt för att resenärerna ska känna sig trygga. Tidtabeller måste anpassas så att detta är möjligt.
- Trafikföretag ska redovisa en krisplan där bland annat organisation, handlingsplan och arbetsfördelning i ett krisläge framgår.
- Trafikföretag ska redovisa en kvalitetsplan för den aktuella entreprenaden och redovisningen bör innehålla bl.a. följande:
 - Organisation och ansvarsfördelning med avseende på kvalitet och kvalitetsstyrning hos företaget generellt för aktuell entreprenad.
 - Utbildningsprogram för förarpersonal.
 - Rutiner för vidmakthållande av fordonskvaliteten och kvaliteten på teknisk utrustning.
 - Rutiner för kontroll och utformning av korrigerande åtgärder.
- Trafikföretaget svarar för att av beställaren ställda krav på service genomförs.
- Fordonskvalitet är en viktig del för en god trafiksäkerhet. Fordonen skall ges fullgod och riktig service och underhåll av både chassi och kaross. Fel skall åtgärdas utan dröjsmål.
- Samtliga fordon i skall vara utrustade med säkerhetsbälten. Det åligger förare att uppmana resenärerna att använda säkerhetsbälte under färd
- Utrustning som minimerar risken att förare kör i onyktert tillstånd måste finnas.
- Mobiltelefoner i fordonen ska vara utrustade med handsfreeutrustning samtidigt som de endast får användas för tjänstesamtal under färd.
- Fordonen ska vara utrustade med skolskjuttskylt och dessa ska användas på turer med skolelever som åker till och från skola.
- Busshållplatser och busskurer en viktig del i trafiksäkerheten. Dialog med kommunens ansvarige och trafikutövare om säkerhet vid hållplatser ska ske årligen.

Miljö

Kommunens ställer sig bakom det branschgemensamma miljöprogram som arbetats fram i samarbete med Svensk Kollektivtrafik, Svenska Bussbranschens Riksförbund, Svenska Taxiförbundet, branschföreningen Tågoperatörerna samt Sveriges Kommuner och Regioner. Se miljöprogrammet på www.svenskkollektivtrafik.se.

Åtgärder

Förändringar och information gällande trafik inför trafikår 2023–2024

Linje 243: Inför skolstart ht 2022 ändrades linjen till att inte trafikera Kvavisträsk, en kortare färdväg och med bättre väg. Eftersom elevunderlaget ständigt förändras kan linjen återgå till sitt ursprung inför skolstart ht 2023.

.....

Linje 244: Inför skolstart ht 2022 utgick hållplatsen Kvavisträsk för tur 01. Eftersom elevunderlaget ständigt förändras kan linjen återgå till sitt ursprung inför skolstart 2023.

.....

Linje 246: Utvärdering görs årligen hur ofta elev från Brinken åker med ringbil. Tur 4 och tur 7 kan kompletteras så att befintlig buss även trafikerar Brinken i stället för ringbil. I dagsläget är det inte aktuellt.

.....

Information gällande kommande upphandling av linje 242-246

- L 242 upphandlas som den ser ut idag med tur 01,05,09 och 02.
Fordonstorlek, litet fordon.
 - Option på tur 10 och 04
 - Option på olika typer av drivmedel som el, HVO och diesel

- L 243 upphandlas i helhet som den ser ut idag med tur 01,02,03
Fordonstorlek, litet fordon.
 - Option på olika typer av drivmedel som el, HVO och diesel

- L244 upphandlas som den ser ut idag med tur 01 och 02.
Fordonstorlek, stort fordon.
 - Option på olika typer av drivmedel som el, HVO och diesel

- L245 upphandlas som den ser ut idag med tur 07 och 10 under förutsättning att Malå Kommun står från sin del av kostnaden.
Fordonstorlek, stort fordon.
 - Option på olika typer av drivmedel som el, HVO och diesel

- L246 upphandlas som den ser ut idag med tur 01,02,03 och 05.
Fordonstorlek, stort fordon.
 - Option på tur 04,06 och 07
 - Option på olika typer av drivmedel som el, HVO och diesel